

De meester van het lichte vers (,In Siddeburen was een bok, die machtsverhief en worteltrok') is niet meer

Kees Stip vond zichzelf een droevig mens

Van onze kunstredactie

■ WINSCHOTEN - Kees Stip, de nestor van de Nederlandse nonsenspoëzie, die donderdag op 87-jarige leeftijd in het St. Lucas ziekenhuis in Winschoten overleed, had het niet zo op mensen die leuk doen. Hij vond zichzelf in weerwil van het beeld wat van bestaan, ook helemaal niet leuk. „Ik ben heel droevig. Als ik iets leuks hoor, begin ik al haast te huilen.” Stip werd vooral bekend door zijn dierenversjes die onder het pseudoniem Trijntje Fop in diverse kranten en weekbladen verschenen.

Hij werd op 25 augustus 1913 in Veenendaal geboren, studeerde klassieke letteren, Sanskriet en Indische talen in Utrecht, maar brak deze studie na het behalen van zijn kandidaatsexamen af. Hij werd dienstplichtig reserve-officier en dook in de oorlog onder om deportatie naar Duitsland te voorkomen. In deze periode schreef hij Dieuwertje Diekema (clandestien verschenen

in 1943 en sindsdien vele malen herdrukt), een parodie op J.W.F. Werumeus Buning's bekende cyclus Maria Lecina.

Na de oorlog werkte hij bij de legervoorlichtingsdienst, daarna bij de Rijksvoorlichtingsdienst en tenslotte bij het Polygoon-journaal. Vanaf 1951 schreef hij voor diverse dagbladen, onder andere de Volkskrant en de GPD, humoristische versjes met dieren als handelende personages. Deze vaak zesregelige gedichtjes ontleenden hun komische werking aan het vindingrijke rijm en de geestige woordspelingen, meestal in de laatste regel. Stip had een ongelooflijke productie: tussen 1951 en 1982 schreef hij zo'n zesduizend dierenversjes. Eind 1999 gaf Calvé bij de sausflesjes vier plastic servetringen met dierenversjes van hem weg. Voor het jaar 1998 werd er een scheurkalender uitgegeven met voorop elke dag een dierversje van Kees Stip.

Een van zijn bekendste is de bok van Siddeburen:

In Siddeburen was een bok die machtsverhief en worteltrok.

Die bok heeft onlangs onverschrokken

de wortel uit zichzelf getrokken, waarna hij zonder ongerief zich weer in het kwadraat verhief.

Maar 't feit waardoor hij voort zal leven

is, dat hij achteraf nog even de massa die hem huldigde met vijf vermenigvuldigde.

In 1978 werd aan de Oudeweg in Siddeburen een stenen bok onthuld. Als alle plaatsen die genoemd worden in de gedichten van Kees Stip dit voorbeeld van Siddeburen zouden volgen kunnen op honderden pleinen en straten nog volop beelden worden onthuld.

Stip was een echte broodschrijver. Hij werkte ook mee aan het dagblad De Tijd (onder het pseudoniem Chronos) en schreef voorts scenario's en verzon reclameteksten. Voor de Gazelle fietsfabriek schreef hij enkele Pietje Pelle-boekjes. Ook bedacht hij grappen voor Wim Kan. Dat ging hem zo goed af dat de pianist van Kan, Ru van Veen, zich een keer liet ontvalen: „Er is maar een Wim Kan en dat is Kees Stip.”

Begin jaren negentig werd Stip, die toen al in Sellingen woonde, getroffen door een klein herseninfarct. „De taal was nog wel in de hersenen aanwezig, maar de tong wilde niet meer mee”, zei in een interview uit 1997. Door het hardop lezen van klassieke literatuur kreeg hij de tong weer los. Kees Stip kende vele gedichten van anderen uit het hoofd. Toen een van zijn bewonderaars, Patty Scholten hem twee weken geleden in het ziekenhuis in Winschoten opzocht lezen zij samen een bundeltje Elsschot. Zij uit het boekje, Kees uit zijn hoofd.

Stip schuwde ook het serieuze werk niet. Toen hem ter ore kwam dat men bij Auschwitz een monument wilde oprichten, dat niet alleen de slachtoffers maar ook de beulen herdacht, schreef hij het volgende sonnet, waarvan de laatste strofe luidt:

'Want even wennen lijkt het me toch wel wanneer er op het hemelse appel het 'Auschwitz über alles' wordt gezongen met Eichmann en zijn engelen als

▲ Kees Stip in de wijde omgeving van zijn woonplaats Sellingen. Ooit zei hij van zichzelf: „Als ik iets leuks hoor, begin ik bijna te huilen.”

Foto: GPD

koor. Jij hebt misschien wat moeite met je longen maar daar heeft dokter Mengele wel wat voor.'

Kees Stip stond bekend als een 'plezierdichter', net als Ivo de Wijs, Jean Pierre rawie en Drs. P. Maar Stip haatte dat

woord, 'plezierdichter' of iets chiquer 'light-verse'. Ook dat woord vond Stip overigens een verkeerde benaming voor wat hij deed. „Soms is het helemaal niet zo licht. Ik heb een bepaalde lichte manier om zware dingen aan te pakken. Dat is de enige redding voor sentimentaliteit.”

GD 30-6-2001